Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 20. januára 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Daň z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – Článok 2 – Článok 9 – Pojmy ‚hospodárska činnosť' a ‚zdaniteľná osoba' – Transakcie, ktorých cieľom je využívanie majetku na získavanie príjmu na pokračujúcom základe – Nadobudnutie nehnuteľností, zaistených v rámci exekučného konania začatého s cieľom splatiť pôžičky zabezpečené záložnými právami, veriteľom a predaj týchto nehnuteľností – Jednoduchý výkon vlastníckeho práva vlastníkom"

Vo veci C-655/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia, Rumunsko) z 22. marca 2018 a doručený Súdnemu dvoru 30. augusta 2019, ktorý súvisí s konaním:

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu,

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Braşov

proti

LN,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory L. Bay Larsen, sudcovia C. Toader a N. Jääskinen (spravodajca),

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– LN, v zastúpení: G. Comăniță, avocat,

– rumunská vláda, v zastúpení: E. Gane, A. Rotăreanu a S.-A. Purza, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: A. Armenia a R. Lyal, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: rumunčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 2 a 9 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1; ďalej len „smernica o DPH“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu (AJFP Sibiu) (Krajská správa verejných financií Sibiu, Rumunsko) a Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov (DGRFP Brašov) (Regionálne generálne riaditeľstvo pre verejné financie v Brašove, Rumunsko) proti LN vo veci dodatočného zdanenia daňou z pridanej hodnoty (DPH).

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 2 ods. 1 písm. a) smernice o DPH stanovuje, že DPH podlieha dodanie tovaru za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká.

4 Článok 9 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„‚Zdaniteľná osoba‘ je každá osoba, ktorá nezávisle a na akomkoľvek mieste vykonáva ekonomickú činnosť, odhliadnuc od účelu alebo výsledkov tejto činnosti.

‚Ekonomická činnosť‘ je každá činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby vrátane ťažobných a poľnohospodárskych činností a činností pri výkone slobodných povolaní. Ekonomickou činnosťou je predovšetkým využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe.“

Rumunské právo

5 Článok 125a Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (zákon č. 571/2003, daňový zákonník) z 22. decembra 2003 (M. Of., časť I, č. 927/23. december 2003), v znení uplatňujúcom sa skutkový stav vo veci samej (ďalej len „Daňový zákonník“), stanovuje:

„1. Na účely tejto hlavy majú nasledujúce pojmy a výrazy tieto významy:

…

18. ‚zdaniteľnou osobou‘ podľa článku 127 prvého odseku je fyzická osoba, skupina osôb, verejná inštitúcia, právnická osoba alebo akýkoľvek iný subjekt schopný vykonávať ekonomickú činnosť,

…

20. ‚nezdaniteľnou osobou‘ je osoba, ktorá nespĺňa podmienky stanovené v článku 127 ods. 1 na to, aby sa považovala za zdaniteľnú osobu,

21. ‚osobou‘ je zdaniteľná osoba, nezdaniteľná právnická osoba alebo nezdaniteľná osoba,

…“

6 Článok 127 tohto zákonníka znie:

„1. Za zdaniteľnú osobu sa považuje každý, kto nezávisle a na akomkoľvek mieste vykonáva ekonomickú činnosť podľa odseku 2, a to bez ohľadu na cieľ alebo výsledok tejto činnosti.

2. V zmysle tejto hlavy ekonomická činnosť zahŕňa činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby, vrátane ťažobných činností, poľnohospodárskych činností a činností slobodných povolaní alebo obdobných činností. Ekonomickou činnosťou je predovšetkým využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe.

2^{1}. Právne predpisy spresňujú prípady, v ktorých sa fyzické osoby uskutočňujúce dodanie nehnuteľností stávajú zdaniteľnými osobami.

…“

7 Článok 152 uvedeného zákonníka stanovuje:

„1. Zdaniteľná osoba so sídlom v Rumunsku s priznaným alebo dosiahnutým ročným obratom nižším než 35 000 eur, ktorého zodpovedajúca hodnota v [rumunských lei (RON)] sa určuje podľa výmenného kurzu, ktorý oznámi Banca Națională a României [(Centrálna banka, Rumunsko)] k dátumu pristúpenia, a zaokrúhľuje sa na nasledujúcu tisícinu, môže uplatniť oslobodenie od dane, nazvané „osobitný režim oslobodenia od dane“, na transakcie uvedené v článku 126 ods. 1, s výnimkou dodania nových dopravných prostriedkov v rámci Spoločenstva, ktoré je oslobodené od dane v súlade s článkom 143 ods. 2 písm. b).

2. Obrat, z ktorého sa vychádza pri uplatnení odseku 1, je tvorený celkovou hodnotou dodaných tovarov a služieb bez DPH v prípade uvedenom v odsekoch 7 a 7a, uskutočnených zdaniteľnou osobou počas kalendárneho roka, ktoré podliehajú dani alebo by prípadne podliehali dani, ak by ich neuskutočnil malý podnik, transakcie vyplývajúce z ekonomických činností, pri ktorých sa miesto dodania tovaru alebo poskytnutia služby považuje za nachádzajúce sa v zahraničí, v prípade, že by bola daň odpočítateľná, ak by sa tieto transakcie uskutočnili v Rumunsku v súlade s článkom 145 ods. 2 písm. b), oslobodené transakcie s právom na odpočítanie a oslobodené transakcie bez práva na odpočítanie upravené v článku 141 ods. 2 písm. a), b), e) a f), ak nie sú doplnkové k hlavnej činnosti, s výnimkou týchto transakcií:

a) dodanie dlhodobého hmotného alebo nehmotného majetku, ako je vymedzené v článku 125a ods. 1 bode 3, uskutočnené zdaniteľnou osobou;

b) dodanie nových dopravných prostriedkov v rámci Spoločenstva oslobodené od dane v súlade s článkom 143 ods. 2 písm. b).

…

6. Zdaniteľná osoba, na ktorú sa vzťahuje osobitný režim oslobodenia od dane a ktorej obrat podľa odseku 2 za kalendárny rok dosiahol alebo prekročil prahovú hodnotu na oslobodenie od dane, je povinná zaregistrovať sa na účely DPH v súlade s článkom 153 v lehote desiatich dní odo dňa dosiahnutia alebo prekročenia uvedenej prahovej hodnoty… Osobitný režim oslobodenia od dane sa uplatňuje až do dňa registrácie na účely DPH v súlade s článkom 153. V prípade, že sa dotknutá zdaniteľná osoba nezaregistruje na účely DPH alebo sa zaregistruje oneskorene, príslušné daňové orgány sú oprávnené uložiť jej povinnosť zaplatiť daň spolu s príslušenstvom odo dňa, keď bola povinná zaregistrovať sa na účely DPH podľa článku 153.

…“

8 Článok 153 toho istého zákonníka stanovuje:

„1. Zdaniteľná osoba so sídlom v Rumunsku v súlade s článkom 125a ods. 2 písm. b), ktorá vykonáva alebo má v úmysle vykonávať ekonomickú činnosť zahŕňajúcu zdaniteľné transakcie a/alebo transakcie oslobodené od DPH s právom na odpočítanie dane, musí na príslušnom daňovom orgáne podať žiadosť o registráciu na účely DPH za týchto podmienok:

…

b) ak v priebehu kalendárneho roka [jej obrat] dosiahne alebo prekročí prahovú hodnotu na oslobodenie od dane podľa článku 152 ods. 1, do desiatich dní od konca mesiaca, v ktorom sa dosiahla alebo prekročila táto prahová hodnota;

…

6. Príslušné daňové úrady v súlade s týmto článkom zaregistrujú na účely DPH každú osobu, ktorá je v súlade s ustanoveniami tejto hlavy povinná požiadať o registráciu podľa odsekov 1, 2, 4 alebo 5.

7. Pokiaľ osoba povinná zaregistrovať sa na účely DPH podľa odseku 1, 2, 4 alebo 5 nepodá žiadosť o registráciu, príslušné daňové orgány ju zaregistrujú z úradnej moci.

…“

9 Bod 3 Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 571/2003 privind Codul fiscal (uznesenie vlády č. 44/2004, ktorým sa schvaľujú metodické normy na základe zákona č. 571/2003 Daňového zákonníka) z 22. januára 2004 (M. Of., časť I, č. 112/6. február 2004), v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej, stanovuje:

„1. V zmysle článku 127 ods. 2 Daňového zákonníka sa využívanie hmotného alebo nehmotného majetku v súlade so základnou zásadou systému DPH, podľa ktorej musí byť daň neutrálna, vzťahuje na všetky druhy transakcií bez ohľadu na ich právnu formu, ako konštatoval Súdny dvor vo veciach van Tiem, C-186/89, C-306/94, Régie dauphinoise, a C-77/01, Empresa de Desenvolvimento Mineiro SA (EDM).

2. Na základe odseku 1 sa za ekonomickú činnosť fyzických osôb podliehajúcu dani nepovažuje dosiahnutie príjmu z predaja nehnuteľností určených na bývanie v súkromnom vlastníctve alebo z predaja iného majetku, ktorý tieto osoby používali pre osobnú potrebu. Medzi majetok využívaný pre osobnú potrebu patria stavby a prípadne príslušný pozemok, ktorý je v súkromnom vlastníctve fyzickej osoby a ktoré sa užívali na bývanie, vrátane chát a akéhokoľvek iného majetku užívaného pre osobnú potrebu fyzickou osobou, ako aj majetok akéhokoľvek druhu, ktorý bol zákonne zdedený alebo nadobudnutý na základe opatrení na nápravu upravených zákonmi o navrátení vlastníckeho práva.

3. Fyzická osoba, ktorá ešte nie je zdaniteľnou osobou z dôvodu inej svojej činnosti, sa považuje za osobu vykonávajúcu ekonomickú činnosť, ak využíva hmotný alebo nehmotný majetok a nezávisle koná ako taká, a ak predmetnú činnosť vykonáva s cieľom získať príjem na pokračujúcom základe v zmysle článku 127 ods. 2 Daňového zákonníka.

4. V prípade výstavby nehnuteľností fyzickými osobami s cieľom predať ich sa za začiatok ekonomickej činnosti považuje okamih, od ktorého má dotknutá fyzická osoba v úmysle takúto činnosť vykonávať, pričom úmysel dotknutej osoby sa posudzuje na základe objektívnych okolností, ako je napríklad skutočnosť, že začala vynakladať výdavky a/alebo uskutočňovať predbežné investície s cieľom začať výkon ekonomickej činnosti. Ekonomická činnosť sa považuje za činnosť na pokračujúcom základe od svojho začiatku a zahŕňa aj dodanie tovaru alebo časti postavenej nehnuteľnosti, a to aj v prípade, že ide o jedinú nehnuteľnosť.

5. V prípade nadobudnutia pozemkov alebo stavieb fyzickou osobou s cieľom predať ich je dodanie tohto majetku ekonomickou činnosťou na pokračujúcom základe vtedy, ak fyzická osoba uskutoční počas kalendárneho roka viac ako jednu transakciu. Pokiaľ však už fyzická osoba postavila nehnuteľnosť s cieľom ju predať, v súlade s odsekom 4 sa tak ekonomická činnosť už považuje za začatú a za činnosť na pokračujúcom základe, pričom akákoľvek iná transakcia uskutočnená neskôr sa už nebude môcť považovať za transakciu príležitostnej povahy. Hoci sa prvé dodanie považuje za príležitostné, pokiaľ nastane druhé dodanie v priebehu toho istého roka, prvé dodanie nepodlieha dani, ale zohľadňuje sa pri vyčíslení prahovej hodnoty stanovenej v článku 152 Daňového zákonníka. Dodanie stavieb a pozemkov oslobodené od dane v súlade s článkom 141 ods. 2 písm. f) Daňového zákonníka sa zohľadňuje tak pri preukazovaní pokračujúceho základu hospodárskej činnosti, ako aj pri výpočte prahovej hodnoty oslobodenia od dane stanovenej v článku 152 Daňového zákonníka.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 V priebehu roka 2009 poskytol LN tretím osobám viacero pôžičiek v celkovej výške 80 400 eur, ktoré boli zabezpečené záložnými právami k viacerým nehnuteľnostiam. Keďže pôžičky nebolo možné splatiť, uvedené nehnuteľnosti boli vydražené a tri z nich nadobudol príklepom LN.

11 V priebehu roka 2010 uzavrel LN dve kúpne zmluvy, pričom predmetom prvej z nich bola jedna z troch nehnuteľností uvedených v predchádzajúcom bode a druhá sa týkala pozemku nadobudnutého v roku 2005. Ďalšie dve nehnuteľnosti, ktoré nadobudol LN príklepom na dražbe, boli predmetom samostatných kúpnych zmlúv v rokoch 2011 a 2012.

12 AJFP Sibiu v rámci daňovej kontroly počas roka 2016 konštatovala, že transakciami uskutočnenými od roku 2010 bol k 30. júnu 2010 dosiahnutý príjem vo výške 611 364 RON (približne 145 000 eur), v dôsledku čoho sa tieto transakcie považovali za hospodársku činnosť na pokračujúcom základe na účel získania príjmu. AJFP Sibiu sa preto domnievala, že LN sa mal od 10. júla 2010 zaregistrovať na účely DPH z dôvodu, že bola prekročená prahová hodnota obratu vo výške 35 000 eur, pod ktorú sa uplatňuje osobitný režim oslobodenia od dane stanovený v článku 152 ods. 1 a 2 Daňového zákonníka.

13 Podľa AJFP Sibiu neboli tieto dve nehnuteľnosti, ktoré LN predal v roku 2010, užívané pre osobnú potrebu, ale boli nadobudnuté s cieľom opätovne ich predať na účel získania príjmov.

14 Pokiaľ ide o predaj uskutočnený v roku 2011, AJFP Sibiu sa domnievala, že tento predaj mal byť oslobodený od DPH, keďže k dodaniu príslušného tovaru došlo po 31. decembri roku nasledujúceho po jeho prvom obývaní. Pokiaľ ide o predaj uskutočnený v roku 2012, daňový orgán sa naopak domnieval, že táto transakcia podlieha DPH.

15 Za týchto podmienok AJFP Sibiu platobným výmerom z 28. marca 2016 vyrubila LN dodatočné zdanenie DPH, ako aj úroky z omeškania a penále.

16 Námietka, ktorú podal LN proti tomuto daňovému výmeru, bola zamietnutá rozhodnutím Generálneho riaditeľstva pre verejné financie v Brašove z 8. novembra 2016.

17 LN podal na Tribunalul Sibiu (Vyšší súd Sibiu, Rumunsko) správnu žalobu, v rámci ktorej napadol predovšetkým právomoc finančnej správy vyrubiť DPH fyzickej osobe, ktorá sa na tento účel dobrovoľne nezaregistrovala, a kvalifikovať právne úkony týkajúce sa predaja nehnuteľností, o aké ide vo veci samej, za hospodársku činnosť.

18 Tribunalul Sibiu (Vyšší súd Sibiu) vyhovel žalobe, ktorú podal LN. Tento súd sa totiž domnieval, že hospodárska činnosť spočíva hlavne v dosahovaní trvalého príjmu, v dôsledku čoho jednoduché nadobudnutie a predaj nehnuteľnosti nemôžu samy osebe predstavovať hospodársku činnosť. Okrem

toho usúdil, že v prejednávanej veci následný predaj nehnuteľností nadobudnutých príklepom na dražbe bol iba spôsobom, ktorý mohol odporca vo veci samej použiť na dosiahnutie splatenia pôžičiek, ktoré poskytol v roku 2009.

19 Finančná správa podala odvolanie proti tomuto rozsudku na Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia).

20 Podľa tohto súdu je nastolená otázka, či právne úkony, ktorými veriteľ, ktorý poskytol pôžičky zabezpečené záložnými právami týkajúcimi sa nehnuteľností, nadobudne na dražbe tieto nehnuteľnosti v rámci exekučného konania, a následne ich predá, treba kvalifikovať ako hospodársku činnosť v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH, ktorá ako taká podlieha DPH v súlade s článkom 2 ods. 1 písm. a) tejto smernice. V tejto súvislosti sa uvedený súd tiež pýta, či sa osoba, ktorá vykonala tieto právne úkony, musí považovať za zdaniteľnú osobu v zmysle článku 9 ods. 1 prvého pododseku uvedenej smernice.

21 Za týchto podmienok Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bráni článok 2 [smernice o DPH] tomu, aby sa transakcia, prostredníctvom ktorej zdaniteľná osoba nadobudne v postavení veriteľa v rámci exekúcie nehnuteľnosť, a následne túto nehnuteľnosť predá s cieľom získať späť sumu poskytnutú ako pôžičku, považovala za ekonomickú činnosť spočívajúcu vo využívaní hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe?

2. Možno subjekt, ktorý uskutočnil takéto právne úkony, považovať za zdaniteľnú osobu podľa článku 9 [smernice o DPH]?“

O prejudiciálnych otázkach

22 Svojimi dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 2 ods. 1 písm. a) a článok 9 ods. 1 smernice o DPH vykladať v tom zmysle, že transakcia, ktorou osoba príklepom na dražbe nadobudla nehnuteľnosť zaistenú v rámci exekučného konania začatého s cieľom vymáhať pôžičku, ktorú predtým poskytla, a následne pristúpila k predaju tejto nehnuteľnosti, predstavuje hospodársku činnosť a či sa uvedená osoba z dôvodu tejto transakcie musí považovať za zdaniteľnú osobu.

23 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že právne úkony, o ktoré ide vo veci samej, spočívali v predaji nehnuteľností, ktoré veriteľ predtým nadobudol príklepom na dražbe v exekučnom konaní v súvislosti s výkonom záložného práva, ktorým bola zabezpečená jeho pohľadávka voči predchádzajúcemu vlastníkovi nehnuteľnosti.

24 V tejto súvislosti treba najskôr zdôrazniť, že hoci smernica o DPH vymedzuje veľmi širokú pôsobnosť DPH, táto daň sa týka iba činností, ktoré majú ekonomickú povahu. Podľa článku 2 tejto smernice, týkajúceho sa zdaniteľných plnení, DPH podliehajú popri dovoze tovaru nadobudnutie tovaru v rámci Spoločenstva a poskytovanie služieb za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou (rozsudok z 2. júna 2016, Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, body 20 a 21, ako aj citovaná judikatúra).

25 Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v tejto súvislosti sa pojem „zdaniteľná osoba“ musí vymedziť vo vzťahu k pojmu „ekonomická činnosť“ v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH. Z toho vyplýva, že postavenie zdaniteľnej osoby je odôvodnené práve existenciou takejto činnosti (pozri analogicky rozsudok z 15. septembra 2011, Słaby a i., C-180/10 a C-181/10,

EU:C:2011:589, bod 43, ako aj citovanú judikatúru), pričom podľa článku 9 ods. 1 prvého pododseku tejto smernice sa za zdaniteľnú osobu považuje každý, kto nezávisle a na akomkoľvek mieste vykonáva takúto ekonomickú činnosť.

26 Pojem „ekonomická činnosť“ je vymedzený v článku 9 ods. 1 druhom pododseku smernice 2006/112 tak, že zahŕňa každú činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby, pričom toto ustanovenie okrem iného spresňuje, že za takúto činnosť sa považuje najmä „využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe“.

27 Pokiaľ ide o pojem „využívanie“ v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH, z ustálenej judikatúry vyplýva, že v súlade s požiadavkami zásady neutrality spoločného systému DPH sa vzťahuje na všetky plnenia bez ohľadu na ich právnu formu, ktoré smerujú k získaniu príjmu z predmetného majetku na pokračujúcom základe (rozsudky zo 6. októbra 2009, SPÖ Landesorganisation Kärnten, C-267/08, EU:C:2009:619, bod 20 a citovaná judikatúra, ako aj z 2. júna 2016, Lajvér, C-263/15, EU:C:2016:392, bod 24 a citovaná judikatúra).

28 Naproti tomu samotné nadobudnutie a samotný predaj majetku nemôžu predstavovať využitie majetku na účely dosiahnutia príjmov na pokračujúcom základe v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH, lebo jediný výnos z týchto plnení je tvorený z prípadného zisku pri predaji tohto majetku (rozsudok z 15. septembra 2011, Słaby a i., C-180/10 až C-181/10, EU:C:2011:589, bod 45, ako aj citovaná judikatúra).

29 Jednoduché uplatňovanie vlastníckeho práva vlastníkom nemôže byť samo osebe považované za predstavujúce ekonomickú činnosť [pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. septembra 2011, Słaby a i., C-180/10 a C-181/10, EU:C:2011:589, bod 36; z 9. júla 2015, Trgovina Prizma, C-331/14, EU:C:2015:456, bod 23, ako aj z 13. júna 2019, IO (DPH – Činnosť člena dozornej rady), C-420/18, EU:C:2019:490, bod 29].

30 Pokiaľ ide na jednej strane o kritériá, ktoré možno zohľadniť s cieľom určiť, či určitá činnosť predstavuje ekonomickú činnosť v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že počet a rozsah transakcií nemôžu predstavovať rozlišovacie kritérium medzi činnosťami subjektu konajúceho na súkromné účely, ktoré nepatria do pôsobnosti tejto smernice, a činnosťami hospodárskeho subjektu, ktorého transakcie predstavujú ekonomickú činnosť (rozsudky z 15. septembra 2011, Słaby a i., C-180/10 a C-181/10, EU:C:2011:589, bod 37, ako aj zo 17. októbra 2019, Paulo Nascimento Consulting, C-692/17, EU:C:2019:867, bod 25).

31 Pokiaľ ide na druhej strane o predaj stavebného pozemku, Súdny dvor už spresnil, že relevantným kritériom posúdenia je skutočnosť, či dotknutá osoba aktívne robila úkony na obchodovanie s nehnuteľnosťami uplatnením podobných prostriedkov, aké používajú výrobcovia, obchodníci alebo poskytovatelia služieb. Takéto snahy totiž nepatria do rámca bežného nakladania s majetkom v súkromnom vlastníctve, v dôsledku čoho transakcie, ktoré z toho vyplývajú, nemožno považovať za jednoduchý výkon vlastníckeho práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2015, Trgovina Prizma, C-331/14, EU:C:2015:456, bod 24 citovanú judikatúru). Takéto snahy patria skôr do rámca činnosti vykonávanej s cieľom získavať z nich príjmy na pokračujúcom základe, ktorú možno považovať za ekonomickú činnosť.

32 Práve z hľadiska týchto okolností treba určiť, či právne úkony veriteľa, ktorý poskytol pôžičku zabezpečenú záložným právom na nehnuteľnosti, nadobudol túto nehnuteľnosť príklepom na dražbe v rámci exekučného konania a po určitej dobe pristúpil k predaju tejto nehnuteľnosti, predstavujú hospodársku činnosť v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH, alebo či predstavujú iba jednoduchý výkon vlastníckeho práva vlastníkom.

33 V prejednávanej veci z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že odporca vo veci samej poskytol v roku 2009 tej istej fyzickej osobe viacero pôžičiek zabezpečených záložným právom k nehnuteľnostiam a že vzhľadom na to, že tieto pôžičky neboli splatené, veriteľ nadobudol príklepom na dražbách, ktoré sa uskutočnili v tom istom roku 2009, tri z týchto nehnuteľností. Veriteľ následne pristúpil k predaju týchto troch nehnuteľností v rokoch 2010 až 2012.

34 Z informácií, ktoré má k dispozícii Súdny dvor, tiež po prvé vyplýva, že právne úkony, o ktoré ide vo veci samej, urobil odporca vo veci samej na účel opätovného získania svojho majetku a vymáhania svojich pohľadávok v dôsledku nesplatenia poskytnutých pôžičiek. V druhom rade, keďže cieľom odporcu vo veci samej bolo vymáhanie svojich pohľadávok a opätovné získanie svojho majetku, nerobil aktívne úkony na obchodovanie s nehnuteľnosťami a predovšetkým neuplatňoval podobné prostriedky, aké používajú výrobcovia, obchodníci alebo poskytovatelia služieb, v zmysle článku 9 ods. 1 druhého pododseku smernice o DPH.

35 Zdá sa, že tieto okolnosti preukazujú, že predaj nehnuteľností, o ktoré ide vo veci samej, v skutočnosti predstavuje iba výkon vlastníckeho práva vlastníkom, ako aj riadnu správu majetku v súkromnom vlastníctve, a z tohto dôvodu nepredstavujú výkon hospodárskej činnosti, čo však musí overiť vnútroštátny súd.

36 Rovnako žiadna z ďalších okolností oznámených vnútroštátnym súdom nie je spôsobilá preukázať, že činnosť, ktorú vykonával odporca vo veci samej, má povahu ekonomickej činnosti v zmysle článku 9 ods. 1 smernice o DPH.

37 Preto nemožno súhlasiť so stanoviskom rumunskej vlády, podľa ktorej okolnosť, že odporca v konaní vo veci samej sa sám dostavil na dražbu a v rámci tejto dražby nadobudol nehnuteľnosti, ktoré boli zaťažené záložným právom, pričom nečakal na vymoženie požičaných súm speňažením zábezpeky svojho dlžníka, potvrdzuje, že došlo k využívaniu hmotného majetku na účel získania príjmu na pokračujúcom základe a v dôsledku toho by sa odporca vo veci samej mal považovať za zdaniteľnú osobu na účely DPH.

38 Táto posledná uvedená okolnosť sa totiž skôr javí ako spôsobilá preukázať, že predaje nehnuteľností, o ktoré ide vo veci samej, vzhľadom na osobitosti týchto transakcií, ako sú uvedené v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku, zapadali do rámca správy majetku v osobnom vlastníctve odporcu vo veci samej.

39 Za týchto podmienok sa právne úkony urobené odporcom musia považovať za transakcie týkajúce sa správy majetku v súkromnom vlastníctve, keďže ako vyplýva z informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii a ktoré musí overiť vnútroštátny súd, po prvé bolo cieľom dotknutej osoby vymáhať svoje pohľadávky a opätovne získať svoj majetok a po druhé posledná uvedená osoba nerobila aktívne úkony na obchodovanie s nehnuteľnosťami. Z toho vyplýva, že dotknutú osobu nemožno považovať za zdaniteľnú osobu na účely DPH v zmysle článku 9 ods. 1 prvého pododseku smernice o DPH z dôvodu predaja nehnuteľností, o ktoré ide vo veci samej, v dôsledku čoho tieto transakcie nemali podliehať uvedenej dani.

40 Pre úplnosť je vhodné spresniť, že spor vo veci samej, ako ho uvádza vnútroštátny súd, ani jeho prejudiciálne otázky sa netýkajú predaja nehnuteľností, ktorý by sa považoval za prvok priameho pokračovania hospodárskej činnosti poskytovania pôžičiek, vykonávanej zo strany LN.

41 Vzhľadom na všetko, čo už bolo uvedené, treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 2 ods. 1 písm. a) a článok 9 ods. 1 smernice o DPH sa majú vykladať v tom zmysle, že transakcia, ktorou osoba príklepom na dražbe nadobudla nehnuteľnosť zaistenú v rámci exekučného konania začatého s cieľom vymáhať pôžičku, ktorú predtým poskytla, a následne pristúpila k predaju tejto nehnuteľnosti,

sama osebe nepredstavuje hospodársku činnosť, pokiaľ je táto transakcia súčasťou jednoduchého výkonu vlastníckeho práva vlastníkom, ako aj riadnej správy majetku v súkromnom vlastníctve, v dôsledku čoho sa uvedená osoba z dôvodu takejto transakcie nemôže považovať za zdaniteľnú osobu.

O trovách

42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 1 písm. a) a článok 9 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty sa majú vykladať v tom zmysle, že transakcia, ktorou osoba príklepom na dražbe nadobudla nehnuteľnosť zaistenú v rámci exekučného konania začatého s cieľom vymáhať pôžičku, ktorú predtým poskytla, a následne pristúpila k predaju tejto nehnuteľnosti, sama osebe nepredstavuje hospodársku činnosť, pokiaľ je táto transakcia súčasťou jednoduchého výkonu vlastníckeho práva vlastníkom, ako aj riadnej správy majetku v súkromnom vlastníctve, v dôsledku čoho sa uvedená osoba z dôvodu takejto transakcie nemôže považovať za zdaniteľnú.

Podpisy